

Lesformulier 'Kansrijk opgroeien met cultuur'

Groep: 4
Methode: Taal Actief
Les: thema 2 - week 1

Woorden van de week

- de auteur (de schrijver)
- de illustratie (het plaatje)
- de serie (een stel dingen die bij elkaar horen)

Leerlijn taal/spel

- Speldoel: spelen met aandacht voor houding, beweging en mimiek
- Spelvormen: pantomime en tableau vivant

Voorbewerken

Lesdoel benoemen, voorkennis activeren

De leerkracht komt het lokaal binnen met een onzichtbare, enorm grote stapel boeken. De stapel zet hij in de kring neer. Vervolgens pakt hij een boek en begint hij te lezen.

Semantiseren

Ik: De leerkracht geeft instructie, waarin de woorden van de week worden uitgelegd, uitgebeeld en uitgebreid

De leerkracht benoemt de woorden die deze les behandeld worden, verwoordt de betekenis en beeldt dit uit in houding, beweging en mimiek.

Consolideren

Wij: De leerkracht en de leerlingen spelen samen met de woorden.

Jullie: De leerlingen spelen in tweetallen of kleine groepjes met de woorden.

- Boek doorgeven
De leerkracht pakt onzichtbaar boek uit het midden van de kring en geeft het aan de leerling links van hem. Die geeft het boek ook weer door. Net zo lang tot het boek terug is bij de leerkracht. Elke ronde zorgt de leerkracht voor afwisseling in het boek; groot, klein, stoffig, stinkend, oud en waardevol etc. De leerkracht stimuleert om het boek zo precies mogelijk door te geven.

Vervolgens opent de leerkracht een boek. Hij laat in houding, beweging en mimiek zien wat voor een soort verhaal het is; heel grappig, spannend, interessant of saai. Ook deze boeken gaan de kring rond. De leerkracht vraagt enkele leerlingen wat zij gelezen hebben. Waar moesten zij om lachen? Waar werden zij een beetje bang van?

- Zwaar, zwaarder, zwaarst
De leerkracht staat in het midden van de kring, met zijn handen uitgestrekt. Hij vraagt een leerling om een boek (nog altijd onzichtbaar) te pakken en het op zijn handen te leggen. Dit is nog best licht. Dit is goed te tillen. Maar het is een boek uit een serie van tien. Vervolgens legt de leerling er steeds een boek bij. De leerkracht laat met zijn houding, beweging en mimiek zien dat de stapel steeds zwaarder wordt, tot het punt dat hij niet het niet meer vol kan houden. Hij laat de stapel boeken vallen. Deze opdracht wordt vervolgens door alle leerlingen in tweetallen gespeeld. Zodra de boekenstapel is gevallen, worden de rollen omgedraaid.
- Prentenboek zonder prenten - de illustraties missen
De leerkracht laat een prentenboek zien waar de prenten uit verdwenen zijn (zie bijlage); de illustraties missen. De leerkracht leest het verhaal één keer voor. Vervolgens gaat hij met de hele klas illustraties maken in de vorm van een tableau vivant bij een aantal pagina's. Ze bespreken; hoeveel karakters worden er benoemd? Wie is wie? Waar staan we? Hoe staan we?
- De auteur is de titels vergeten
De leerkracht vertelt over een boekenserie; Puk en Muk. Het is een serie met acht boeken. De leerlingen gaan in tweetallen de illustratie maken in de vorm van een tableau vivant.
'Puk en Muk...'
 - Spelen tennis
 - Zijn verdwaald
 - Hebben ruzie
 - Bakken pizza
 - Op de kinderboerderij
 - In het zwembad
 - Op school
 - In de achtbaan

Controleren

Jij: De leerling laat zien dat hij de betekenis van de woorden kent en de theatrale doelen heeft behaald
De tableaux van de laatste opdracht worden gepresenteerd aan de groep. Kunnen de leerlingen benoemen wat zij gezien hebben in houding en mimiek? Kan de groep raden welke titel er bij het boek hoort? En kunnen zij hierin de woorden van de week gebruiken?

Bijlage: Prentenboek zonder prenten
Vrij naar Ssst! De tijger slaapt van Britta Teckentrup

Ssst! De tijger slaapt heel diep en we willen
haar niet wakker maken.

Maar ze ligt wel heel erg in de weg! Wat
moeten Ooievaar, Vos, Kikker en Muis nu
doen?

Ze hebben haast. En ze hebben ook nog eens een heleboel ballonnen bij zich. Hoe kunnen de dieren voorbij de tijger komen zonder dat ze wakker wordt?

Gelukkig heeft kikker een briljant idee. Hij pakt een ballon en zweeft over de tijger heen.

Nu is Vos aan de beurt. Maar... Vos is te zwaar voor de ballon. De ballon zakt naar beneden. Steeds lager en lager. Oef, gelukt!

Nu mag Muis. Ze vindt het zo eng dat ze de ballon per ongeluk loslaat. Oh nee! Ze valt precies op de kop van tijger.

Ooievaar is als laatste aan de beurt. Zij heeft de ballon niet nodig, want ze heeft hele lange poten.

Doe wel voorzichtig, Ooievaar. Kijk uit voor jouw snavel bij die ballon... PANG!

Oh nee. Tijger is klaarwakker!

Verrassing! Gefeliciteerd met je verjaardag
Tijger! Wil je een stukje taart?